

Søers vendeafstand er mindst 1,6 meter

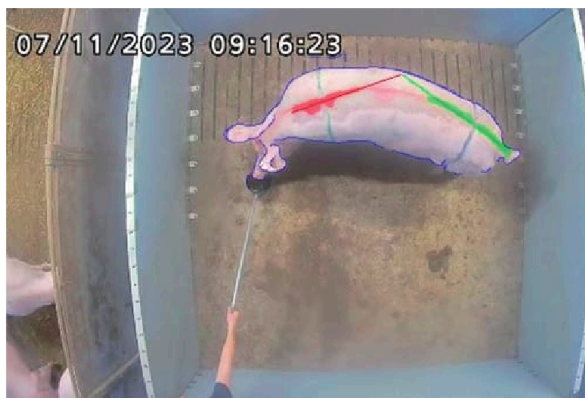
Af Vivi Aarestrup Moustsen,
chefforsker,
Seges Innovation

Der skal være en minimumsbredde på 1,6 meter for, at udvoksede søer kan vende sig uhindret.

Alle løse søer skal kunne vende sig for at gå væk fra fodertrug, når de skal gøde – og for højdrægtige søer er det også vigtigt at kunne vende sig, når de bygger rede. For diegivende søer er plads til at vende sig vigtig, da søerne orienterer sig og 'samler' pattegrisene inden, at soen lægger sig.

For at bestemme den mindste stibredde, der kræves for, at søerne uhindret kan vende sig, blev der gennemført forsøg med højdrægtige søer, hvor nogle var yngre og ikke fuldt udvoksede (kulnummer 2-4), og andre var ældre og udvoksede (kulnummer 5-6).

Forsøget blev gennemført

i en sti, som var 2,6 meter på den ene side. Den anden side kunne justeres i intervaller på 0,2 meter (1,2-2,2 meter). Hver so blev opfordret til at lave tre vendinger ved hver af de seks stibredder, hvor rækkefølgen i stibredder var tilfældig. Søernes længde varierede, hvor de unge søer i gennemsnit var 1,9 meter (min: 1,7 og maks: 1,9), og de ældre søer var 2,0 (min: 1,8 og maks: 2,0).

Direkte observationer af

den tid, det tog for en so at vende sig, og en manuel score for sværhedsgrad (interval 1-6) blev suppleret med automatiseret analyse af videooptagelser, der målte krop-

pens maksimale krumning i forbindelse med en vending og afstanden til stisiderne på tidspunktet for maksimal krumning.

Hvis stien var 1,2 meter bred, var der flere søer, som ikke kunne vende sig, og hvis de kunne vende sig, tog det længere tid at vende sig i stier, hvor stibredden var 1,2 meter og 1,4 meter. Flere vendinger blev scoret som 'hindret', når stibredden var 1,2, 1,4 eller 1,6 meter. Ældre, større søer blev oftere hindret. Krumningen i forbindelse med en vending var større, når stibredden var 1,2 meter, mens afstanden til stiens vægge ved maksimal krumning kun steg i stibredder på $\geq 1,8$ meter.

Konklusion

- Et forsøg viste, at højdrægtige søer brugte fra 1,6 meter og opefter, når de skulle vende sig. Dette er vigtigt ved indretning af farestier til løse søer.